

Päättäjien 22. Metsäakatemia
Maastojakso Jämsänjokilaaksossa 9.-11.5.2007

Paperiteollisuuden tulevaisuuden tuotteet

Ainomaija Haarla
Toimitusjohtaja
ProConsilium Ltd

Sisällysluettelo

Esityksen näkökulma ja tausta

Toimintaympäristö muuttuu,
MUTTA sitä voidaan ennakoida

Paperiteollisuus on ennennäkemättömien haasteiden edessä,
MUTTA suomalaisille yrityksille on lukuisia mahdollisuuksia

Näkemyksiä paperiteollisuuden tulevaisuuden tuotesuunniksi
ja tuotteiksi

Esityksen näkökulma ja tausta

Suomi ja suomalaiset yritykset ovat osa maailmanlaajuisesta kehitystä.

Aihetta tarkastellaan erityisesti painopaperiliiketoiminnan näkökulmasta.

Esitys perustuu noin 30 vuoden aikana kansainvälisen metsäklusterin palveluksessa muodostuneeseen henkilökohtaiseen, keskipitkän aikavälin näkemykseen.

Toimintaympäristö muuttuu (1/4)

➤ **Kuluttaja on kuningas mediavalinnoissa.**

- Painopapereiden kulutus ei enää kasva kansantuotteen kasvun vauhdilla kehittyneissä talouksissa.
- Erityisesti lyhytikäiset painotuotteet ovat siirtymässä sähköiseen mediaan, mainostajat seuraavat perässä.
- Printtimedian tulevaisuus on uhanalainen: printtimedia kilpailee kustannustehokkaasta kontaktista kuluttajaan.

Kukaan ei kuitenkaan tällä hetkellä ennusta printtimedian kuolemaa.

- **Laajakaista on suurin teknologinen haaste printtimedialle.**
- 24/7 yhteiskunta edellyttää tuoretta tietoa. Sitä pystyy tarjoamaan sähköinen media.
- Painotuotteiden kohderyhmät pienenevät. Massatuotteiden kysyntä laskee ja tuote-erikoistumisen tarve kasvaa.

Toimintaympäristö muuttuu (2/4)

- Ikäihmisten määrä kasvaa ja ostovoima säilyy pääosin hyvänä. Kohderyhmä alkaa olla riittävän kiinnostava esim. erikoislehdille, mitkä on painettu vaalealle, jäykälle mattapaperille isoin fontein.
- **Mediakentän uusjako:** teknologinen muutos on mahdollisuus sijoittajille sekä mediakentän sisältä että ulkoa (case Murdoch/Dow Jones).

Toimintaympäristö muuttuu (3/4)

- Eri toimialojen kilpailu samoista resursseista kiihtyy.
- Raha hakeutuu sinne, missä tuotot ovat hyvät
- Puu raaka-aine; millä liiketoiminnalla on varaa maksaa?
- Tämän päivän nuoret, huomiset tekijät: mikä houkuttaa?

- Globaalisesti merkittäviä seikkoja:
 - energia; kasvihuonekaasujen vähentäminen sekä energiariippumattomuus maailman ongelmapesäkkeistä
 - maa-ala; elintarviketuotantoon, energiantuotantoon, metsiksi & metsäteollisuustuotteiksi, virkistykseen?
 - vesi; ihmisten juomavedeksi, riisipelloille ts. elintarviketuotantoon & elintarviketeollisuuteen, metsän puille, paperinvalmistusprosessiin?

Toimintaympäristö muuttuu (4/4)

- **Paperiteollisuuden kiinnostavuus sijoituskohteena sekä työpaikkana on heikentynyt.**
 - sijoittajien pääoman tuotto-odotus ei vastaa toteutumaa
 - vastavalmistuneiden paperi-insinöörien on ollut vaikea saada alan töitä Suomesta viime vuosina, ulkomailla tilanne täysin toinen
- **Paperinvalmistuskapasiteetin yksikköhinnan huima nousu tuotetonnia kohti:** samaan aikaan kuin erityisesti energian ja raaka-aineiden hinnat nousevat, massatuotteiden trendihinnat laskevat ja kulutuskysyntä eräissä lajeissa pienenee.
- **Investointeihin liittyvät riskit ovat kasvaneet.**
- Pääosa uudesta paperinvalmistuskapasiteetista on Aasiassa.
Kauppavirtojen suunta on muuttumassa tai jo muuttunut idästä länteen.

Paperiteollisuuden haaste on parantaa kannattavuutta. Esimerkiksi:

- valmistamalla tuotteita, millä asiakkaat pystyvät kasvattamaan lisäarvoa
- madaltamalla ja yksinkertaistamalla organisaatioita
- yksinkertaistamalla valmistusprosesseja
- yksinkertaistamalla liiketoimintamalleja
- uusilla liiketoimintainnovaatioilla
- tuotannon tehokkuutta nostamalla
- ostotoimintoja tehostamalla, halvemmilla raaka-aineilla
- tuoteoptimoinnilla (erityisesti M&A tapauksissa).

Toimintaympäristö muuttuu, mutta sitä voidaan ennakoida

Keskeistä ennakointityössä on:

- integroitu osa strategiaprosessia
- systemaattisuus
- prosessi ulkoa sisäänpäin
- heterogeeninen asiantuntijajoukko.

On olemassa **monia** ennakointimenetelmiä:

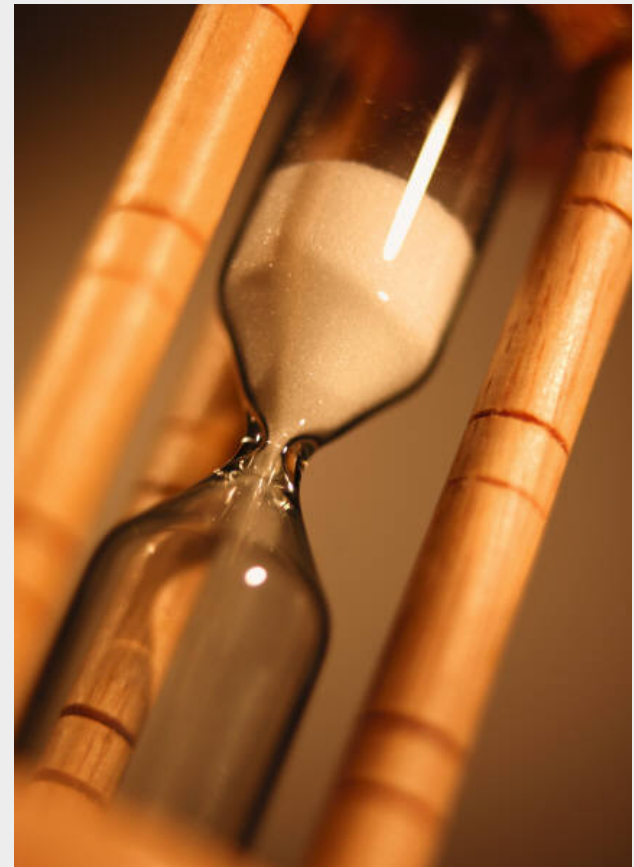
- tilastolliset mallit
- asiantuntijapaneelit ja työpajat
- ideavarastot
- systeemidynaamiset mallit
- **skenaariot.**

Tulevaisuuteen voimme
itse vaikuttaa ja varautua.

Tulevaisuus on jo täällä.

Riskejä on uskallettava
ottaa silloin kun on
niiden aika!

Vanhoilla eväillä emme
 pärjää.

Paperiteollisuus on ennennäkemättömien haasteiden edessä, mutta suomalaisilla yrityksillä on lukuisia mahdollisuuksia pärjätä (1/2)

- + Me suomalaiset olemme innovatiivisia ja meillä on perinne yhdistää olemassa olevaa ja lähellä olevaa osaamista yhteiseksi hyväksi, myös nuorten ideoita kuunnellaan. (vahvat klusterit)
- + Olemme sekä painetun että sähköisen media kuluttajia ja kokeilijoita --> 'innovaatiolaboratorio Suomen' hyödyntäminen.
- + Olemme verkostoituneet maailmalle -> kuluttajien tarpeita ja tulevia tarpeita on mahdollista haistella, jos näin haluamme ja organisoidumme.

Paperiteollisuus on ennennäkemättömien haasteiden edessä, mutta suomalaisilla yrityksillä on lukuisia mahdollisuuksia pärjätä(2/2)

- ✓ Eri teknologioita ja osaamisia yhdistämällä voidaan luoda uusia paperiteollisuuden tuotteita - esim. yhdistämällä kuidukkoon älyä ja bio-komponentteja.
- ✓ Paperilajia voitaisiin käyttää nykyistä huomattavasti tehokkaammin brändinrakentajan roolissa.
- ✓ Kuitua voidaan manipuloida nanoteknologialla funktionaalisten ominaisuuksien aikaansaamiseksi tai yksinkertaisesti kustannusten alentamiseksi.

Näkemyksiä paperiteollisuuden tulevaisuuden tuotesuunniksi

Tulevaisuuden paperitehdas tulee olemaan **puunjalostus laitos** sanan varsinaisessa merkityksessä. Tehtaalla tuotetaan

- massaa: kemiallista sellua tai mekaanista massaa
- paperia tai kartonkia
- bio-kemikaaleja
 - paperitehtaalle
 - elintarviketeollisuuteen
 - lääketeollisuuteen (kuusi -> lignaani -> syöpälääke)
- ylijäämistä bio-polttoaineiden raaka-ainetta (vaha) + lämpöä.

Vahvat ajavat voimat tulevat olemaan:

- > raaka-aineiden ja energian mahdollisimman tehokas hyödyntäminen pääprosesseissa ja useissa sivuprosesseissa
- > pitemmälle jalostettujen tuotteiden valmistus.

Näkemyksiä paperiteollisuuden tulevaisuuden tuotteiksi

- painomenetelmästä riippumattomat monitoimi painopaperit
- tuotteiden polarisoituminen:
 - peruspainopaperit
 - erikoistuotteet funktionaalisine ominaisuuksineen
- aistinvaraisten ominaisuuksien (näkö, kosketus, haju, ääni) merkityksen kasvu
Paperilla on persoonallisuus!
- erilaisista paikallisista raaka-aineista valmistetut halvat painoalustat

Näkemyksiä paperiteollisuuden tulevaisuuden tuotteiksi

- +++ hygieniapaperit ja pakkauskartongit:
 - kulutus kasvaa elintason kasvun myötä;
 - älypakkaukset - suojaus, tuoreus, vaihtuva tuoteinformaatio
- ++ kirjapaperi;
 - kirja on pitkäikäinen elämystuote, suuri kirjo erilaisia kirjapapereita käyttötarkoituksen mukaan
- ++ erikoisaikakauslehtipaperit
 - säilyttää asemansa tuotteissa, missä käyttö on yhtä lukukertaa pidempi
- + (+) tarrapaperit;
 - paperille painettavat tarrat säilyttänevät asemansa vaikka folio kasvaa
- +/- luettelopaperit
 - tulevaisuus kaksijakoinen; osa nettiin, eräillä rooli brandin rakentajana
- sanomalehtipaperin tulevaisuus uhanalaisin

A. Haarla 10.05.2007

Papereita tullaan käyttämään, mutta ne ovat erilaisia kuin nyt!

